

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาของประเทศไทย ให้ความสำคัญต่อการอ่านและการเขียนเป็นอย่างมาก ตั้งแต่ได้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรแม่บทในการจัดการศึกษาของคนในชาติได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่คนไทยทุกคนจะต้องเรียนรู้ นโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) ของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านความสามารถในการอ่าน การเขียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ผู้เรียนต้องอ่านออกเขียนได้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ผู้เรียนต้องอ่านคล่องเขียนคล่อง ในปีงบประมาณ 2560 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศนโยบายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ตามช่วงวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559 : 3)

การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและมีประสิทธิภาพนั้น วิชาภาษาไทยจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับคนไทย ที่จะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง การอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญ และมีบทบาทในการเรียนรู้การอ่านเป็นหัวใจสำคัญของกิจกรรมทั้งหลายในการเรียนของนักเรียน ครูจึงให้ความสำคัญในการอ่านและส่งเสริมให้เด็กมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น ขณะเดียวกันการเขียนก็มีความสำคัญและจำเป็นต้องสอนควบคู่กันไปกับการสอนอ่าน เพราะหากเขียนผิดก็จะทำให้การสื่อความหมายผิดไปจากเจตนาของผู้เขียน แต่การที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการอ่านคล่องเขียนคล่องได้นั้น จำเป็นต้องเรียนรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาและมีทักษะในการอ่านการเขียนเบื้องต้นอย่างแม่นยำ ดังนั้นการฝึกทักษะด้านการอ่านและการเขียนให้ถูกต้องแม่นยำจะสามารถอ่านและเขียนได้คล่องแคล่ว จึงนับว่าเป็นการปูพื้นฐานของการอ่าน การเขียนที่มีประสิทธิผล

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งที่ใช้ในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นคนฉลาดรอบรู้ ทันโลก ทันเหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงของสังคม ผู้มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะการอ่านที่ดีย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้อย่างแนบเนียน การอ่านมีความจำเป็นมากสำหรับนักเรียนเพราะเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ นั่นคือใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า หากมีทักษะการอ่าน

อย่างดีแล้ว การเรียนวิชาใด ๆ ก็จะมีบังเกิดผลดีด้วย (วรรณิ โสภประยูร. 2553 : 128 - 129) ในชีวิตประจำวัน โดยทั่วไปคนเราต้องอาศัยการอ่านติดต่อสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่น รวมไปถึงทักษะการฟัง การพูดและการเขียน ทั้งในด้านภารกิจส่วนตัว และการประกอบอาชีพ การงานต่าง ๆ ในสังคม การอ่านช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไป ปรับปรุงและพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ตัวเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้ในที่สุด การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐาน การอ่านดี มีความรู้กว้างขวางและเกิดทักษะ อย่างไรก็ตามนักเรียนจะเป็นผู้อ่านที่ดีได้นั้นจะต้องขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้

การเขียน มีบทบาทสำคัญมากในชีวิตประจำวัน (สมบัติ ศิริจันดา. 2554 : 88) การเขียน เป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่สำคัญ ช่วยในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดและประสบการณ์ จากผู้มีปัญญาสู่ผู้สนใจใคร่ศึกษา ทั้งยังเป็นเครื่องมือในการปลดปล่อยประโลมทางใจ การเขียนเป็นสิ่งที่สะท้อนตัวผู้เขียน ทำให้ทราบได้ว่าผู้เขียนมีความรู้ ความคิด ความเชื่อ รวมถึงมีทัศนคติความชื่นชอบอย่างไร เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม สรรพวิชาความรู้ และภูมิปัญญาต่าง ๆ ที่ถูกสั่งสมมาจากบรรพบุรุษ แต่ปัจจุบัน ได้พบว่าปัญหา ด้านการเขียน ไม่ว่าจะเป็นการสะกดคำ การเว้นวรรคตอน หรือการใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับกาลเทศะของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเขียนสรุปความไม่เป็น อ่านหรือฟังจับใจความไม่ได้ ล้วนแล้วแต่เนื่องมาจากการขาดทักษะในเรื่อง การเขียนทั้งสิ้น จึงทำให้การสื่อสารไม่สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมาย ด้วยเหตุนี้การส่งเสริมการเขียน จึงเป็นสิ่งสำคัญ (อัจฉรา ชิวพันธ์. 2548 : 6) ต้องมีการกำหนดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ให้มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน โดยจะต้องคำนึงถึงหลักสูตรในระดับชั้นต่าง ๆ ว่ามีจุดมุ่งหมายทำอะไร กิจกรรมต่าง ๆ นั้นสนองวัตถุประสงค์ใดในหลักสูตร จัดลำดับความยากง่ายของกิจกรรม ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ใช้สื่อที่จูงใจเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่และรักในการเขียน ให้ผู้เรียนสามารถใช้จินตนาการในการแสดงความรู้สึกนึกคิดอย่างอิสระ การจัดกิจกรรมการเขียน สร้างสรรค์ ก็จะเป็นเครื่องช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดนึกให้กับเด็ก ได้เป็นอย่างดี

การคิดวิเคราะห์เป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต และการคิดทั้งหมด บุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จะมีความสามารถในด้านอื่น ๆ เหนือกว่าบุคคลทั่วไป ทั้งทางด้านสติปัญญาและการดำเนินชีวิตเป็นทักษะที่ทุกคนสามารถพัฒนาได้ ซึ่งประกอบไปด้วย ทักษะที่สำคัญคือ การสังเกต การเปรียบเทียบ การคาดคะเน การประยุกต์ใช้ การประเมิน การจำแนกแยกแยะประเภท การจัดหมวดหมู่ การสันนิษฐานการสรุปผลเชิงเหตุผล การศึกษาหลักการ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ทักษะการคิดวิเคราะห์จึงเป็นทักษะการคิดระดับสูง

แม้ทุกฝ่ายจะตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ ต่อการพัฒนาคุณภาพของคนไทย ในช่วงเวลาที่ผ่านมายังพบว่าการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เห็นได้จากผลการทดสอบระดับชาติ O - NET ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2560 มีผลคะแนนเฉลี่ย วิชาภาษาไทย ต่ำกว่า คะแนนเฉลี่ยในระดับประเทศ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). ออนไลน์. 2561)

ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 20 ปี เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น ตัวชี้วัดที่ 1.8 อัตราการอ่านออกเขียนได้ ของจำนวน ประชากร โดยเฉพาะประชากรในวัยประถมศึกษาในพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีความมุ่งหวังเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านออกเขียนได้ ของประชากรในวัยประถมศึกษา ซึ่งหมายถึงนักเรียนในระดับประถมศึกษาในพื้นที่บริการ ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย โดยให้ความหมายของการอ่านหมายถึง ความสามารถในการอ่านออกเสียงและ การอ่านรู้เรื่องของนักเรียน ทั้งที่เป็นประโยคและข้อความสั้น ๆ วงคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยสามารถบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านบทร้อยแก้ว ร้อยกรองสำหรับเด็ก ตอบคำถาม คาดคะเน และสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล ส่วนด้านการเขียน หมายถึง ความสามารถในการเขียนคำ ประโยค หรือเรื่องของนักเรียน โดยสามารถเขียนคำที่เป็นวงคำศัพท์ที่กำหนด ในแต่ละชั้นปีการเขียนเรื่องสั้นจากประสบการณ์หรือจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ การเขียนย่อความ และการเขียนเรียงความ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่งทั่วประเทศไทยต้องดำเนินการ พัฒนาส่งเสริมสนับสนุนให้ประชากรในเขตพื้นที่บริการสามารถอ่านออกเขียนได้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีจึงได้ทำโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และ คิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาส่งเสริมด้านการอ่านออกเขียนได้ (สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ. 2561 : 21)

การประเมินโครงการเป็นการประมาณค่าการดำเนินงานหรือกิจกรรมใด ๆ อย่างมีระบบ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานทั้งในปัจจุบัน อนาคต และใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจดำเนินงาน หรือยกเลิกงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ การประเมินโครงการ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ ผู้ที่มีบทบาทการตัดสินใจ เกี่ยวกับอนาคตของโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ เป็นกระบวนการให้ได้มา ซึ่งความจริงในเชิงคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และการเข้าถึงความจริงในเชิงคุณค่าของสิ่งเหล่านั้น (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2552 : 22) กล่าวว่าการประเมินโครงการ หมายถึงกระบวนการศึกษาสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยการประเมินเป็นการตรวจสอบการบรรลุผลตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การประเมินเป็นการช่วยเสนอสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ การประเมินเป็นการตอบสนอง

สารสนเทศแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย ด้วยการบรรยายอย่างลุ่มลึก และการประเมินเป็นการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มีประเมิน เนื่องจากการประเมินโครงการเป็นการตรวจสอบและควบคุมอย่างมีระบบ เป็นวิทยาศาสตร์ ทุกส่วนของโครงการและปัจจัยทุกชนิดที่ใช้ในการดำเนินงานจะได้รับการวิเคราะห์อย่างละเอียด ส่วนใดที่เป็นปัญหาหรือไม่มีคุณภาพจะได้รับการพิจารณาย้อนกลับ (Feedback) เพื่อให้มีการดำเนินงานใหม่จนกว่าจะเป็นไปตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่ต้องการ และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานของโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากน้อยเพียงใด มีรูปแบบการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานและเป็นระบบมากขึ้น จึงได้นำรูปแบบการประเมินโครงการของ สตีฟเฟิลบีม (Stufflebeam) (รัชนี บัณฑิต, 2556 : 23) ถือเป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมนำมาประยุกต์ใช้ในการประเมินโครงการโดยรูปแบบการประเมิน CIPPIEST ซึ่งเป็นส่วนปรับขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP โดยปรับขยายการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ออกเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และการประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation) ของสิ่งที่ได้รับการประเมิน ซึ่งมักได้แก่ โครงการ แผนงาน หรือสิ่งแทรกแซงต่าง ๆ โดยที่ส่วนขยายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นนี้มีความหมายครอบคลุมรวมถึงการประเมินผลผลิตเดิมและการประเมินผลลัพธ์นั่นเอง โดยความสำคัญของการประเมินดังกล่าวอาจวิเคราะห์ได้ว่า การประเมินโครงการเป็นงานที่มีความละเอียดลออมากกว่าการวางแผน กล่าวคือ ในขณะที่การวางแผนเป็นการคาดคะเนไว้แต่การประเมินโครงการเป็นการเสาะแสวงหาข้อเท็จจริงที่เกิดจากการประเมินโครงการ จะต้องแสวงหาทั้งที่มองเห็นจับต้องได้และสิ่งที่มองไม่เห็นและจับต้องไม่ได้ ฉะนั้น การประเมินโครงการจึงมีความยากลำบากอยู่ในตัวผู้ประเมินจะต้องพยายามเสาะแสวงหาข้อเท็จจริงมากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำไปใช้ตัดสินใจบริหารโครงการให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการ การประเมินโครงการจะต้องกระทำกันอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องจึงจะทำให้แผนงานที่กำหนดไว้บรรลุถึงเป้าหมายและการตัดสินใจดำเนินงานมีความถูกต้อง

ดังนั้นการประเมินโครงการระดับด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ผู้วิจัยได้มีภาระหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดโครงการระดับด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ทั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการประเมินผลโครงการระดับการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อให้ทราบว่

โครงการดังกล่าว ประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใดมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร มีงบประมาณเพียงพอ กับการดำเนินการหรือไม่ ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จำเป็นต้องมีการประเมินโครงการ ซึ่งจะประเมินทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

1. เพื่อประเมิน โครงการยกระดับด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการยกระดับการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึง แนวทางการยกระดับการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมไปถึงสภาพของบริบทปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต.ผลกระทบ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน และการถ่ายโอนความรู้ ของโครงการยกระดับด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนประกอบการตัดสินใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพิจารณาปรับปรุงโครงการ.และเป็นแนวทางในการใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ใช้การเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยกำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

- 1.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ จำนวน 4 คน
- 1.2 กลุ่มผู้ดำเนิน โครงการ ได้แก่ คณาจารย์หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และเจ้าหน้าที่บริหารโครงการ จำนวน 49 คน

1.3 กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 136 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ จำนวน 3 คน ผู้ดำเนินโครงการ จำนวน 34 คน ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 93 คน รวม 130 คน โดยคำนวณจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของประชากร

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive) โดยเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโครงการ ตลอดทุกกิจกรรมและเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้นวัตกรรมต้นแบบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีพร้อมทั้งเข้าร่วมนำเสนอผลงาน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารโครงการ จำนวน 1 คน กลุ่มผู้ดำเนินโครงการ จำนวน 3 คน และกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 5 คน รวม 9 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังต่อไปนี้

การประเมินโครงการ หมายถึง เป็นกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทราบถึงข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อยของโครงการเพื่อจะได้นำไปพัฒนาการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานว่าวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ดีหรือไม่อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจยุติโครงการหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการดำเนินโครงการเพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของโครงการให้ดียิ่งขึ้น

โครงการ หมายถึง โครงการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2562

รูปแบบการประเมิน CIPPIEST หมายถึง กระบวนการประเมิน เชิงระบบที่เน้นการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ให้ผู้บริหารใช้ในการประเมินโครงการ ประกอบไปด้วย

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินโครงการที่กำลังแก้ไขปัญหาหรือพัฒนา โดยใช้โครงการยกระดับด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ซึ่งเป็นการประเมินวัตถุประสงค์ ความชัดเจน เป้าหมาย ระยะเวลา รวมไปถึงวิธีการดำเนินงานของโครงการ

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ โครงการยกระดับด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เช่น ความรู้ ความเข้าใจ การวางแผนดำเนินโครงการ ขั้นตอนกิจกรรม ทรัพยากรที่สนับสนุนการทำโครงการ เป็นต้น

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินงาน ขณะทำงานหรือประเมินความก้าวหน้าของงาน มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การวางแผน ในการจัดกิจกรรมเหมาะสม หรือไม่เพื่อนำผลการประเมิน โครงการยกระดับด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ไปพัฒนาโครงการต่อไป

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลหลังโครงการ ได้เสร็จสิ้นแล้วโดยมุ่งเน้นให้ผู้เข้าเข้าร่วมโครงการยกระดับด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีความเข้าใจ ฟังพอใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับและนำนวัตกรรมไปปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ

5. การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) เป็นการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้น ทั้งทางตรงและทางอ้อมของโครงการยกระดับด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยประเมินจาก ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้นำแนวคิดวิธีการ ไปพัฒนาต่อยอดสร้างสรรค์สื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสูงขึ้น

6. การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อตัดสินความสำเร็จของโครงการยกระดับด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยพิจารณาจากความเข้าใจ การยอมรับ ความมุ่งมั่น การเห็นคุณค่ารวมถึงการร่วมกิจกรรมของครูและนักเรียน

7. การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) เป็นการประเมินการคงอยู่ความต่อเนื่องของโครงการยกระดับด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ซึ่งเกิดจากครูสามารถนำความรู้แนวคิดไปพัฒนาต่อยอดให้กับนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงผู้บริหารให้การสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความต้องการกิจกรรม ด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์

8. การประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อ การนำไปปรับประยุกต์ใช้ที่อื่น โดยพิจารณาจากครุต้นแบบและครูผู้เข้าร่วม โครงการยกระดับ ด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สามารถถ่ายทอดความรู้หรือนวัตกรรมให้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ ทั้งยังพัฒนาให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น

การอ่าน หมายถึง การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสอักษร หรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยออกมาเป็นความหมาย ที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถ นำเอา ความหมายนั้น ๆ ใ้ใช้ให้เป็นประโยชน์

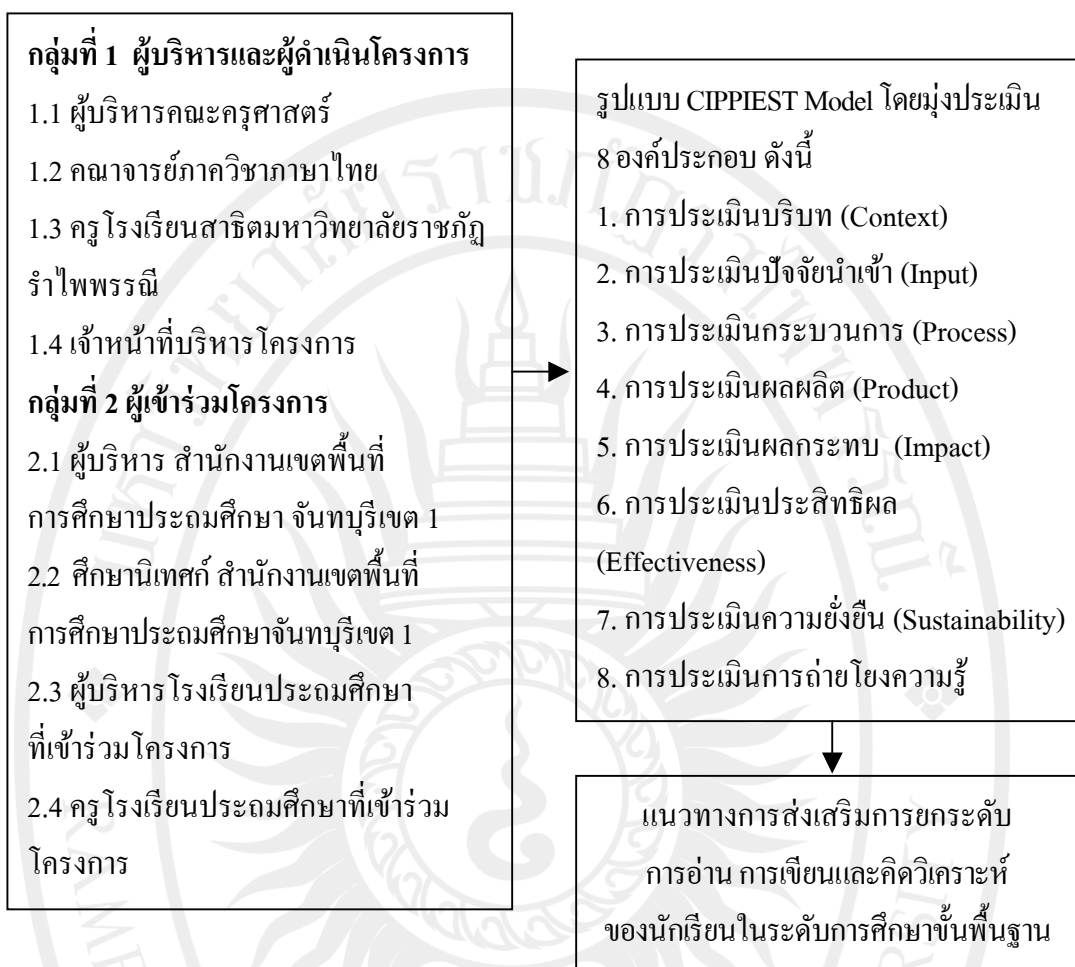
การเขียน หมายถึง เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของบุคคลออกมา เป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้

การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การคิดที่สามารถจำแนกแยกแยะข้อมูลหรือวัตถุสิ่งของต่าง ๆ หรือเรื่องราว เหตุการณ์ ออกเป็นย่อยตามหลักการหรือเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อค้นหาความจริง หรือความสำคัญที่แฝงอยู่หรือปรากฏอยู่จนได้ความคิดที่จะนำไปสู่ข้อสรุปและการนำไปประยุกต์ใช้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมิน โครงการยกระดับคุณภาพการอ่าน การเขียนและ คิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST Model ตามแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) 8 ด้าน (รัตนะ บัวสนธ์, 2556 : 23)

1. การประเมินบริบท (Context)
2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input)
3. การประเมินกระบวนการ (Process)
4. การประเมินผลผลิต (Product)
5. การประเมินผลกระทบ (Impact)
6. การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness)
7. การประเมินความยั่งยืน (Sustainability)
8. การประเมินการถ่ายโยงความรู้ (Transportability)

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย